

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 02.12.2014

Erkan AKÇAY
MHP Manisa Milletvekili

Soma Kömür İşletmeleri 1 Aralık 2014 tarihine toplam 2831 madencinin iş akitlerini feshetmiştir. Şirket bu konu ile ilgili olarak yaptığı kamuoyu açıklamasında " 14 Mayıs'ta Eynez'de meydana gelen maden kazası sonrası şirkete bağlı Eynez'le birlikte diğer maden ocaklarının da kapatıldığını, kazadan sonra Soma Madencilik A.Ş. ile birlikte bağlı bulunduğu Soma Holding mal varlıklarına tedbir konulduğunu, Eynez kömür madeniyle ilgili olarak TKİ ile Soma Kömür İşletmeleri arasındaki sözleşmenin 2014/Mayıs'ta sona erdiğini, bu sözleşme uyarınca Mayıs ayı sonunda iş akitlerinin sonlanması gereken Eynez madeni işçilerine, kazadan bu yana geçen 6 ay için Türkiye İşsizlik Fonundan ve Soma Kömür İşletmelerinden her ay iki maaş ödendiğini, ancak Soma Kömür İşletmeleri A.Ş'nin artık işçilerin ücretlerini ödeyecek gücü kalmadığını, çalışma imkanı bulunmayan Eynez madeninde çalışmış olan 2181 madencinin iş akitlerini 30 Kasım 2014 tarihi itibarıyla feshettiğini, Eynez maden ocağında kalan malzemenin tahliye edilmesi için 400 işçinin kısa bir süre daha çalıştırılmaya devam edileceğini, Soma Kömür İşletmelerine bağlı diğer ocaklardan 650 madencinin iş akitlerinin feshedildiğini dolayısıyla toplam 2831 madencinin iş akitlerini feshettiğini" kamuoyuna açıklamıştır.

Bakanlar Kurulu toplantısı sonrası 1 Aralık 2014 tarihinde Soma'da işten çıkartılan madencilerle ilgili bir soru üzerine açıklama yapan Başbakan Yardımcısı ve Hükümet Sözcüsü Bülent Arınç, " Biz Soma'da vefat edenlerle ilgili düzenlemeler yaptığımız gibi, Maden işçilerinin asgari ücretinin iki katı ücret almasına yönelik de düzenleme yaptık. Bu madenleri çalıştıranların maliyetleri iki katına çıktı. Bunun için kusura bakmayın işveren, gözü yaşlı olarak, bütün haklarınızı veriyorum ve maden ocağını kapatıyorum dedi. Aman madenler kapatılmasın, işvereni de koruyacak kanun çıkarın diye geldiler. İşveren bizden bir talepte bulunabilir. Bu madenleri çalıştıranların bir kısmı mal ve hizmet alımıyla, bir kısmı da farklı şekilde çalıştırıyor. Ben 23 liraya mal ediyordum, yeni mali külfet 50 lira, ben buna göre sözleşme yapmamıştım der. Buna yönelik bir düzenleme yapıyoruz. Ama Soma farklı, buralar öncelikle kapatıldı. İşçilerimize ödenekleri maaşları verildi, kesildi tekrar verildi. Ama 6'ncı aya girmek üzereyiz. İşveren ödemeye yapamayacağını diyor. Yeri de hazırlayıp işletmeye açamadılar. Canım içinde 301 kişi vefat etmiş buraları kapatın. İşçi öyle demiyor ki açın çalışalım diyor. Bu hazırlıkları işveren yapamadı. Teslim bayrağını çekmiş ben sizi çalıştıramayacağım diyor. Konunun üzerindeyiz bunu çözeceğiz. Onları aç açıkta ve işsiz bırakacak değiliz." demiştir.

Soma Kömür İşletmelerine bağlı Eynez maden ocağında 13 Mayıs'da meydana gelen maden faciasında yüzlerce eve ateş düşmüş, yüzlerce ana-baba evlatlarını, kadınlar eşlerini kaybederken 432 çocuk yetim kalmıştır. Kaza sonrası yaklaşık 650 aile Soma'dan ayrılırken ekonomisi madenlere ve maden işçilerine dayanan Soma'da esnaf siftahsız kepenk kapatır hale gelmiştir. Soma Kömür İşletmelerinin 30 Kasım 2014 tarihi itibarıyla 2.831 kişi işten çıkarması sonucu aileleriyle birlikte yaklaşık 15.000 bin kişi kış ayında aç ve açıkta bırakılmıştır.

Bu kapsamda;

- 1- Soma Kömür İşletmelerine bağlı Eynez, Atabacası ve Işıklar Maden Ocakları Bakanlığınız tarafından en son ne zaman denetlenmiştir? Bu denetim sonuçları nedir?
- 2- Soma'daki maden ocaklarında denetim yapacak müfettişlerin İzmir Grup Başkanlığı tarafından belirlenerek Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bildirildiği, Bakanlığın da bu müfettişleri değiştirmeden aynen görevlendirdiği, bu süreçte şirketlere müfettişler ve denetim tarihleriyle ilgili bilgi verildiği iddia edilmektedir? Bu iddialar konusunda bir araştırma yapmayı düşünüyor musunuz?
- 3- Soma Kömür İşletmeleri, Eynez Maden Ocağında çalışan 2.181 madenciyi Eynez Maden Ocağında çalışma imkânı bulunmadığı gerekçesiyle işten çıkartmıştır. Eynez Maden Ocağında kazadan sonra iş güvenliği ve işçi sağlığı konusunda hangi eksikler tespit edilmiştir? Soma Kömür İşletmeleri bu eksiklikleri gidermek için herhangi bir çalışma yapmış mıdır? Eynez Maden Ocağında çalışma imkânı neden bulunmamaktadır?
- 4- Soma Kömür İşletmeleri Eynez kömür madeniyle ilgili olarak TKİ ile Soma Kömür İşletmeleri arasındaki 5 yıllık sözleşmenin 2014/Mayıs ayında sona erdiğini ifade etmiştir. Eynez Maden Ocağı ile ilgili TKİ ile Soma Kömür İşletmeleri arasında süre uzatım sözleşmesi imzalanmadığına göre yaklaşık 6 aydır Soma Kömür İşletmeleri Eynez Maden Ocağında faaliyetlerine nasıl devam edebilmiştir?
- 5- 13 Mayıs 2014 tarihinde 301 madencimizin hayatını kaybettiği Soma Kömür İşletmelerine bağlı Eynez Maden Ocağında çalışan madencilere kazadan bu yana geçen 6 ay için Türkiye İşsizlik Fonundan ve Soma Kömür İşletmelerinden maaş ödenmiştir. Soma Kömür İşletmeleri, 2181'i Eynez madeninde çalışmış olan işçilerden, 650'si diğer maden ocaklarından olmak üzere 2.831 madencinin iş akdini 30 Kasım 2014 tarihi itibarıyla feshetmiştir. Kazadan bu yana geçen 6 ay için Türkiye İş Kurumu İşsizlik Fonundan ve Soma Kömür İşletmelerinin TKİ'den hak edişlerinden mahsup edilmek üzere yine işsizlik fonundan her ay ödenen iki maaş ödemesine devam edilecek midir?
- 6- Eğer ödenmeyecekse, Soma Kömür İşletmelerinin işten çıkardığı madenciler için İşsizlik Fonundan aylık ne kadar ödeme yapılacaktır?
- 7- Soma Kömür İşletmelerinin işten çıkardığı madencilere İşsizlik Fonu haricinde herhangi bir ödeme yapmayı düşünüyor musunuz?